

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Приватний вищий навчальний заклад "Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука"
Освітня програма	10323 Туризм
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	242 Туризм

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	215
Повна назва ЗВО	Приватний вищий навчальний заклад "Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука"
Ідентифікаційний код ЗВО	24171048
ПІБ керівника ЗВО	Дем`янчук Віталій Анатолійович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.megu.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/215>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	10323
Назва ОП	Туризм
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	242 Туризм
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Тип освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Повна загальна середня освіта, Фаховий молодший бакалавр, ОКР «молодший спеціаліст»
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Факультет географії, історії та туризму кафедра географії і туризму
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра української мови та літератури, кафедра іноземних мов, кафедра психології, кафедра економіки та фінансів, кафедра менеджменту, кафедра математичного моделювання, кафедра суспільно-правових дисциплін, кафедра цивільно-правових дисциплін
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	33027, м. Рівне, вул. Степана Дем'янчука, 4
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	373804
ПІБ гаранта ОП	Романів Андрій Степанович
Посада гаранта ОП	Доцент кафедри
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	romaniv.andrii@megu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(098)-771-14-03
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(068)-768-97-99

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	3 р. 10 міс.
очна денна	3 р. 10 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

ОПП «Туризм» реалізується у МЕГУ за бакалаврським рівнем ВО в рамках спеціальності 242 «Туризм». МЕГУ став першим ЗВО, який розпочав підготовку фахівців за спеціальністю «Туризм» на теренах Рівненщини у 2011 р. ОП затверджена і впроваджена у 2016 р. колективом кафедри географії і туризму та стейкхолдерів. Відкриття спеціальності мало суспільний зміст, адже існувала потреба у кваліфікованих кадрах у регіоні. Визнання туризму як одного із пріоритетних напрямів розвитку економіки та культури згідно з ЗУ «Про Туризм» та зростання популярності спеціальності серед абітурієнтів стало передумовою впровадження цієї ОП. На основі реалізації ЗК та СК, ОП дає змогу здобувачам отримати фундаментальні теоретичні знання та практичні навички для виконання професійної діяльності у сфері рекреації та туризму.

До розробки програми долучилися адміністративний склад ЗВО та НПП за фахом (проектна група), к.геогр.н., доц. Мельничук М., Івашенко Ю. («ТО Янтур») та здобувачі ВО. ОП «Туризм» затверджена на засіданні Вченої ради МЕГУ (Протокол № 10 від 26.05.2016) і введена в дію наказом ректора (№ 031/76-ОД від 31.05.2016).

У 2018 р. оновлення ОП шляхом визначення пріоритетності ОК професійного та вибіркового циклів (Протокол № 6 від 05.03.2018).

У 2019 р. ОП приведено у відповідності до Стандарту ВО за спеціальністю 242 «Туризм». Оптимізації змісту та структурно-логічної послідовності компонентів ОП: ОК «Аналіз діяльності підприємств туризму» та «Безпека в туризмі» віднести до циклу професійних, запровадити ОК «Переддипломна практика»; введено додатково ОК «Стандартизація та сертифікація туристичних послуг» у зв'язку із реалізацією міжнародних стандартів у сфері туризму (Протокол № 9 від 10.04.2019). У 2021 р. в результаті локального моніторингу ОП (Протокол № 9 від 02.04.2021). запропоновано СК та «ПРН, впроваджено обов'язкові ОК з метою посилення регіонального контексту. Встановлено CRM-систему «Мої туристи». Вилучено із професійного блоку ОК, що забезпечують вузьку спеціалізацію. Удосконалено послідовність вивчення дисциплін ОП; до вибірових блоків ОП введено додатково ОК. Здійснено змістовне наповнення дисциплін циклу професійної підготовки на основі досвіду, набутого викладачами кафедри під час підвищення кваліфікації та в організації екскурсійно-туристичних подорожей (переглядом відеофільмів та презентацій на основі власних фото та відео), запроваджено реалізацію заходу «онлайн-міст» з аудиторією студентів та установою турфірми.

Досвід кращих практик підготовки туристів вивчається в Університеті Яноша Кодолані. Вивчення туризму на предмет наукових досліджень реалізується через організацію ряду заходів: (конференцій «Географія Рівненщини та суміжних областей»; «Актуальні проблеми та перспективи розвитку регіонів»; засідання Вченої ради УГТ на базі МЕГУ); громадською та волонтерською видами робіт (рекомендацій щодо розвитку туристичної індустрії в регіоні); спортивних туристичних змагань, у т.ч. у рамках акції «Прапор МЕГУ на вершинах світу» та ін.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2021 - 2022	9	6	0	0	0
2 курс	2020 - 2021	27	20	3	0	0
3 курс	2019 - 2020	28	22	7	0	0
4 курс	2018 - 2019	11	13	3	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	18006 Готельно-ресторанне господарство 10323 Туризм 7597 Туризм та готельно-ресторанне господарство 9295 Туризм, історія та екскурсійно-анімаційна діяльність 18005 Екскурсійно-анімаційна діяльність

другий (магістерський) рівень	27546 Туризм 10557 Туризм і рекреація
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	<i>програми відсутні</i>

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самоцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	17545	15726
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	17545	15726
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ООПТ-2018.pdf</i>	LIpwEkVtJo1fFvA+u1M/MhO5v7exgawVItlI6cpxJM4=
Освітня програма	<i>ОПП-2019-242.pdf</i>	qTlfoiJdpXpTaLpNNv7fBfeISlhasrSHsjsxgSvHto=
Освітня програма	<i>Б_ОПП_242_Туризм_2021.pdf</i>	dxDJpPE156z8OJt3NCEWp5X6sQp4oFjSpQVsj2ZgysE=
Навчальний план за ОП	<i>НП-2018.pdf</i>	jUOWKxmZKCmdqwKgDQSkT5rWV7SiGYW5wcZ2loMttT8=
Навчальний план за ОП	<i>НП-2019.pdf</i>	H/Nmu6a5dlBkWm7Z/sQSucOBxowai2M9aZnqKsznXs8=
Навчальний план за ОП	<i>НП-2021.pdf</i>	EozdbToXc/CvdgDxJSbshZZK9oE3ehGrSwku3azavSI=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія 2.pdf</i>	/tYertNMIK8idWwut7NVLhWfIS8zB+88DZ9/fT1XIE4=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія 3.pdf</i>	zGQVw/mONIQy2MHu4fOnbLuXVkfYRPKLHVRCgI2AOc=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія 1.pdf</i>	DHQncqurGCRIF3+hDLZLy1l9bqAZ21G0jSufBCv7aXo=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Потреба у кваліфікованих фахівцях з туризму в регіоні, конкурентоспроможних на ринку праці, визначила пріоритетні цілі ОП «Туризм» – формування загальних та фахових компетентностей у здобувачів ВО, здатність комплексно розв'язувати професійні задачі та практичні проблеми у сфері рекреації та туризму. Реалізацію формульованих цілей спрямовано на застосування теорій і методів систем наук, які формують туризмознавство і характеризуються комплексністю, для успішного здійснення професійної діяльності фахівців з туризму. Унікальність ОП реалізується: громадською та волонтерською видами робіт (співпраця із органами місцевого самоврядування по розробці рекомендацій щодо розвитку туристичної індустрії в регіоні); організацією туристично-краєзнавчих подорожей та екскурсій; проведенням спортивних туристичних змагань, категорійних походів (акція «Прапор МЕРУ на вершинах світу»), що засвідчує успішне здійснення професійної діяльності в сфері рекреації та туризму; дослідження туристсько-рекреаційного потенціалу регіонів; провадження тургентської, екскурсійно-краєзнавчої діяльності на підприємствах та установах індустрії туризму, органах державного управління туризмом та організаціях туристичного профілю на регіональному рівні. Відповідно до унікальності ОП впроваджено обов'язкові ОК «Туристичні ресурси рідного краю» та «Сільський та зелений туризм Рівненщини».

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі ОП «Туризм» відповідають місії Університету, основна ідея якої у поклик: «Якість освіти! Якість роботи! Якість життя!», розглянуті крізь призму Стратегії розвитку МЕГУ (<https://cutt.ly/JTDdXVB>) та Статуту ЗВО (<https://megu.edu.ua/sites/default/files/2021-05/Statut-universytetu-MEHU.pdf>). Основна мета реалізації розвитку ЗВО спрямована на якісну підготовку висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринку праці фахівців для наукових та освітніх установ, органів державної влади і управління, підприємств всіх форм власності за ступенями вищої освіти в галузях освіти відповідно до міжнародних і вітчизняних класифікацій освіти, утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей. Одним із пріоритетних завдань університету є також формування у здобувачів ключових компетентностей, що є необхідними для самореалізації, активної громадянської позиції, соціальної злагоди і здатності до працевлаштування в суспільстві (<https://cutt.ly/JTDdXVB>)

Підготовка конкурентоздатних фахівців з туризму, відповідає пріоритетним напрямам діяльності ЗВО, та у відповідь на зовнішні та внутрішні виклики ОП може бути адаптованою до можливих змін у стратегії, пріоритетах і перспективах розвитку Університету стосовно змісту, розширення фахових компетентностей та програмних результатів навчання.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Інтереси забезпечуються збалансованим підбором ОК ОП та їх змісту для формування сучасних кваліфікованих фахівців. Здобувачі беруть участь у розробці, моніторингу й удосконаленні ОП:

у 2018 р. Царук Ю. запропоновано надати можливість здобувачам ОК «Географія релігії та сакральний туризм» вибрати з переліку навчальних дисциплін (Протокол №6 від 05.03.2018 р.);

у 2019 р. Н. Усачова запропонувала організувати частіші зустрічі здобувачів з представниками турфірм; -випускниця І. Говді запропонувала ПРН23. «Створювати туристичні продукти, організувати туристичну діяльність з урахуванням рекреаційно-туристичного потенціалу регіону» (Протокол №9 від 16.04.2021 р.).

Здобувачі є вільними у виборі варіативних компонентів, адже, нормативна частина спрямована на формування ЗК та ФК для працевлаштування у туристичній сфері, а варіативна складова доповнює та передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії з ОК, що дозволяють розширити набуті навички організації туристичної діяльності у відповідності до актуалізації послуг та сприяти формуванню soft-skills (<https://cutt.ly/FTDiFSE>)

Викладачами розроблено силабуси ОК з метою ознайомлення студентів зі змістом дисципліни (<https://cutt.ly/nTDfMds>). Обговорення досягнутих цілей та ПРН відбувається після вивчення ОК чи на початку наступного семестру, а також шляхом моніторингу (анкетуванням здобувачів, з метою актуалізації змісту, ефективності СР та оптимізації результатів проходження виробничої практики <https://cutt.ly/7TDoQgd>)

- роботодавці

Враховано інтереси та пропозиції роботодавців, які представляють різні напрями туристичної індустрії регіону, зокрема (Туроператор «Янтур» (Ю. Іващенко), ТА «Аладін-тур» (А. Лемба), ТА «Квитки в літо» (І. Говді) інші). Зворотній зв'язок із роботодавцями здійснюється у формі:

- запрошення на засідання кафедри, з метою удосконалення змісту ОП: зміст дисципліни «Статистика» було удосконалено та перейменовано на ОК «Статистика туризму»; до тематичного блоку 1 введено додатково ОК «Стандартизація та сертифікація туристичних послуг» у зв'язку із реалізацією міжнародних стандартів у сфері туризму (Протокол №9 від 02.04.2019 р.); за пропозицією Я. Гаврилової в ОП 2021 р. запроваджено ОК «Туристичні ресурси рідного краю» та «Сільський та зелений туризм Рівненщини» (Протокол №9 від 02.04.2021 р.). За рекомендацією роботодавців (І. Говді) було встановлено CRM-систему «Мої туристи»;

- проведення лекцій (лекцій-презентацій, гостьових лекцій) за участі стейкхолдерів (<https://cutt.ly/sTDg11Y>);

- зустрічі, організації «онлайн-мостів» з керівниками (менеджерами) турагентств, керівниками практик (<https://cutt.ly/sTDg11Y>);

- укладання договорів про співробітництво та оцінка проходження практики з боку стейкхолдерів (<https://cutt.ly/QTdHqnu>); організовано проходження практики на найкращих туристичних підприємствах Рівного та закордоном (Болгарія, Туреччина студ. Абрамчук А., Стріла К.) відповідно до умов угод, підписаних між МЕГУ та організаціями – партнерами (<https://cutt.ly/eTDhK3r>).

- академічна спільнота

Інтереси академічної спільноти враховувалися шляхом: аналізу розвитку стратегій університету; врахування рекомендацій та порад керівників і провідних фахівців структурних підрозділів університету; практичного досвіду, здобутого працівниками університету під час стажування у ВНУ імені Лесі Українки (О. Ярошенко), РДГУ (Р. Шикула), Хмельницького національного університету (А. Романів), Університету Яноша Кодолані (Угорщина) та Марії Кюрі-Складовської (Польща); участі у вебінарах та онлайн курсах Prometheus, організованими Нацагентством (О. Ярошенко); участі у конференціях та семінарах (<https://www.megu.edu.ua/uk/faculty-of-geography-history-and-tourism/kafedra-geografii-i-turizmu/sklad-kafedri>);

ініціювання та реалізація акції «Прапор МЕГУ на вершинах світу» (Романів А., Токар О.), яка стала й своєрідною візитівкою ЗВО (<https://cutt.ly/KTDjz3d>)

Зміни запропоновано виходячи з потреб врахування вимог державного стандарту, оптимізації змісту та структурно-логічної послідовності компонентів ОП: ОК «Аналіз діяльності підприємств туризму» та «Безпека в туризмі» віднести до циклу професійних, запровадити ОК «Переддипломна практика» та з метою забезпечення ЗК 5 - ОК «Геоекологія» (Протокол №9 від 02.04.2019 р.); перенести ОК «Туристичні ресурси України» з 4-го в 1-ий семестри.

За вимогами та потребами часу (Covid-19 тощо) доповнено зміст ряду ОК «Міжнародний туризм».

- інші стейкхолдери

- співпраця реалізується не лише з туристичними фірмами, а й органами державного самоврядування, з Рівненським обласним краєзнавчим музеєм, Рівненською науковою бібліотекою, громадськими організаціями: Федерацією спортивного туризму України (І. Парчевський) та «Спорт для всіх»;
  - наданні рекомендацій щодо розвитку туристичної індустрії в регіоні, громадській та волонтерській роботах (<https://cutt.ly/tTDjZkr>);
  - в організації туристично-краєзнавчих заходів (у т.ч. категорійних походів), популяризації та розвитку туристичної діяльності на рівні регіону (<https://cutt.ly/uTDj62H>);
  - інформаційно-просвітницькій роботі (<https://cutt.ly/bTDkoGS>);
  - організації екскурсій для учнів закладів ЗСО (<https://cutt.ly/nTDkAui>). Викладачі та студенти відвідують школи та коледжі, спілкуються з учнями та батьками.
- До сфери потенційних стейкхолдерів, належать батьки та громадськість міста. Члени робочої групи ОП, разом з представниками студентського самоврядування проводять постійний моніторинг потреб ринку освітніх послуг Рівненщини (Батьківський форум в м. Рівне (https://www.facebook.com/studentskaradamegu/posts/822246915088622?__)).

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

МЕГУ став першим ЗВО, який розпочав підготовку фахівців за спеціальністю «242 Туризм» на теренах Рівненської області, що мало не лише навчально-методичний характер, але й суспільний зміст, адже існувала потреба у кваліфікованих кадрах у регіоні. Тенденції розвитку спеціальності та ринку праці регіону вимагають від фахівців туристичної сфери компетентностей щодо організації та планування турагентської, екскурсійно-краєзнавчої діяльності, здатності аналізувати рекреаційно-туристичний простір, проектувати розвиток туризму відповідно до завдань регіональної політики; управляти туристичним процесом на локальному та регіональному рівнях. Відповідність ОП тенденціям розвитку спеціальності встановлено у результаті співпраці й консультування з представниками тур фірм (Іващенко Ю., ТО «Янтур», А. Лемба, ТА Аладін-тур», Р. Бричка ТА «Друзі-Тур»), органами державного самоврядування (Гаврилова Я.) та академічної спільноти, що дозволило зробити висновок про відповідність цілі та ПРН ОП сучасним тенденціям розвитку спеціальності. Кафедрою проводяться конференції («Еко-і агротуризм: перспективи розвитку на глобальному та локальному рівнях»; «Географія Рівненщини та суміжних областей»; «Актуальні проблеми та перспективи розвитку регіонів») (<https://cutt.ly/fTDILyD>), НПП долучаються до міжнародних заходів («Grasspoorts institute», Канада), що дозволяє відстежувати пріоритети розвитку туризму(<https://cutt.ly/ETDzvI1>)

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

ПРН ОП враховують особливості організації туристичного процесу, аналізу рекреаційно-туристичного потенціалу територій, застосування у практичній діяльності принципів і методів організації та технології обслуговування туристів. Під час формулювання цілей та ПРН ОП галузевий контекст враховувався з метою розуміння сучасного процесу підготовки конкурентоздатного фахівця та його працевлаштування шляхом моніторингу суб'єктів ринку туристичної діяльності. Специфіку галузевого контексту розробленої ОП вбачаємо, передусім, у розвитку фахівця галузі, що забезпечується СК15, СК20, СК26. Чималий обсяг практико-орієнтованих дисциплін спрямовані на якісну підготовку туристів, що забезпечується викладачами-практиками зі значним досвідом (А. Романів «Організація туристичних подорожей», Р. Шикіла «Організація екскурсійної діяльності», О. Токаря «Безпека в трізмі»). Регіональні аспекти реалізуються за рахунок (ОК20, ОК21, ОК22, ОК 32 ОПП 2019 р.), тематиках кваліфікаційних робіт. З метою посилення регіонального контексту до циклу професійних дисциплін було впроваджено ОК 34 «Сільський та зелений туризм Рівненщини» та ОК 36 «Туристичні ресурси рідного краю» (Протокол від 16.04.2021 р.). Викладачі, що забезпечують реалізацію ОП є організаторами туристичних подорожей та туристичних змагань разом зі здобувачами; громадської та волонтерської робіт на рівні регіону (<https://cutt.ly/VTDSzZi>), долучаються до проектів розвитку туризму в регіоні <https://cutt.ly/4TDa9lN>

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

На кафедрі здійснюється локальний моніторинг ОП. У 2019 р. ОП «Туризм» приведено у відповідність із Стандартом. Під час формулювання цілей та ПРН ОП було враховано досвід програм для підготовки бакалаврів з туризму КНУ ім. Т. Шевченка; СНУ ім. Л. Українки, ТНПУ ім. В. Гнатюка, ЛНУ ім. І.Франка, КНТЕУ та ін. У результаті моніторингу ОП українських ЗВО до ОП включено ОК «Організація туристичних подорожей», «Правове регулювання туристичної діяльності», «Аналіз діяльності підприємств в туризмі», ОК «Безпека туризму» та ін. Досвід кращих практик підготовки туристів, перебуваючи в Угорщині (Університет Яноша Кодолані) вивчали Н. Миронець та А. Романів на етапі започаткування (впроваджено ОК «Географія туризму» та «Туристичне країнознавство» в ОП «Туризм» (<https://cutt.ly/cTDxeVY>)) та викладачі кафедри у процесі підвищення кваліфікації. Аналізувалися програми Польщі (Університет імені Марії Кюрі Склодовської, Вища школа Євросрегіональної економіки ім. Альфіде де Гаспері (впроваджено ОК «Маркетинг у туризмі»). Щорічний перегляд ОП відбувається з урахуванням рекомендацій проф. Мединської Н., члена НМК сектору Науково-методичної ради МОН України та доц. Яроменко О.В., учасниці Тренінгу для керівників експертних груп з

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

ОП «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розроблена відповідно до діючого стандарту освіти галузі знань 24 «Сфера обслуговування» спеціальності 242 «Туризм» (<https://www.megu.edu.ua/uk/faculty-of-geography-history-and-tourism/kafedra-geografii-i-turizmu/osvytni-programy>,

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/242-turizm-bakalavr.pdf>

Зміст ОП дає можливість досягти результатів навчання визначених Стандартом вищої освіти, Національною рамкою кваліфікації першого рівня вищої освіти, що передбачає здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорії і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

В ОП усі освітні компоненти спрямовані на досягнення ПРН, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю. Зазначену навчальну траєкторію в ОП реалізовано у структурно-логічній послідовності, побудованій за принципом відповідності планованих загальних і спеціальних компетентностей, отримуваних здобувачами освіти, програмним результатам їхнього навчання. До прикладу, прослідкуємо відповідність та досягнення результатів за ОК 32 «Туристичні ресурси України» (ОП 2019 р.): ЗКО2.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. СК15.Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності. СК17.Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій. СК24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

Очікувані результати: ПРО3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ. ПРО4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору. ПРО5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

Аналогічним чином здійснюється забезпечення досягнення усіх результатів навчання визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм». Діюча ОП повністю відповідає вимогам стандарту вищої освіти першого бакалаврського рівня за спеціальністю 242 «Туризм».

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Для відповідної спеціальності та рівня вищої освіти є затверджений Стандарт вищої освіти України. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» для першого (бакалаврського) рівня. Наказ Міністерства освіти і науки України №1068 від 04.10.2018 р. (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/242-turizm-bakalavr.pdf>)

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

240

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

180

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

60

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

ОП «Туризм» за своїм змістом відповідає предметній області, яку визначено у стандарті вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм для першого (бакалаврського) рівня. Інтегральну та загальні компетентності забезпечують такі обов'язкові компоненти ОП: «Географія культури та етнографія України», «Правознавство», «Іноземна мова», «Філософія», «Українська мова (за професійним спрямуванням)».

Теоретичний зміст підготовки розкривається через освітні компоненти: «Основи туризмознавства», «Географія туризму», «Туристичне країнознавство», «Рекреаційні комплекси світу», «Організація рекреаційних послуг», «Туристичне країнознавство», «Туристичні ресурси України», «Туроперейтинг», «Основи економічної теорії»,

«Організація екскурсійної діяльності», «Маркетинг у туризмі», «Правове регулювання туристичної діяльності», «Планування і організація туристичного бізнесу», «Аналіз діяльності підприємств туризму» та інші. Програмні результати навчання повною мірою відображають предметну область в ПРН 2, ПРН 5, ПРН10. Прикладні складові програми забезпечують обов'язкові ОК навчального плану, зокрема, три види практик: навчальна практика «Вступ до фаху», виробнича та переддипломна, написання курсової роботи, кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену, які мають чітку відповідність предметній області, оскільки передбачають набуття професійних навичок у відповідності до змісту предметної області, що відображено у програмних результатах навчання ПРН02, ПРН5, ПРН18.

Баланс між теоретичними знаннями та досвідом практичної діяльності досягається за допомогою відповідності освітніх компонентів ЗК та СК, а також знанням, умінням, навикам комунікації, на формування яких націлена ОП. Відповідно, передбачено поєднання базисних знань з предметної області туризму та уміння провадити тургентську, екскурсійно-краєзнавчу діяльність на підприємствах та установах індустрії туризму, органах державного управління туризмом інших, а також формування соціальних компетентностей та навичок soft skills (комунікація, креативність, здатність управляти власним часом тощо).

Компоненти освітньої програми спрямовані на ефективне засвоєння ключових методів, методик та технологій предметної області 242 Туризм. Зокрема, ОК28, ВК1.2, ВК1.3, ВК1.4, ВК1.7, ВК. 2.1. Це відображено і у програмних результатах навчання (ПРН6).

Удосконалення змісту ОК та їх відповідність предметній сфері здійснюється під час щорічного локального моніторингу ОП, враховуючи пропозиції стейкхолдерів, в тому числі здобувачів освіти.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Структура ОП уможливіє формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти, зокрема, через індивідуальний вибір в обсязі, що становить не менше 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти, визначених як права осіб, які навчаються у ЗВО Законом України «Про вищу освіту» (до вимог ст. 62.), «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/ZTDcejN>) «Положення щодо вільного вибору здобувачами ВО навчальних дисциплін» (<https://cutt.ly/cTDcsyK>) яке запроваджене та реалізується в Університеті.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача реалізується через:

- вибірккову складову навчального плану ОП, на якій студент навчається (тематичний блок дисциплін, вивчення яких поглиблює та посилює досягнення ПРН). Обсяги і зміст ВК спрямовані на розширення та поглиблення СК.
- вибірккові компоненти навчального плану ОП Туризм або інших ОП того ж освітнього рівня, які здобувач має право обрати із запропонованого переліку.

ОП передбачена можливість створення власної освітньої траєкторії здобувачем через вибірккові компоненти ОП та вибір тематики кваліфікаційної роботи, у відповідності з інтересами та можливістю працевлаштування. ВК професійної підготовки надають можливість більш повного забезпечення освітніх кваліфікаційних вимог на ринку праці, здійснення поглибленої підготовки за ОП, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності студента та реалізації його освітніх інтересів.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Освітні програми підготовки фахівців усіх рівнів та освітніх ступенів повинні містити не менше 25% вибірккових дисциплін від загального обсягу кредитів ЄКТС.

Здобувачу надається можливість вибору: тематичного блоку дисциплін (дисципліни певного тематичного блоку, обраного здобувачем, є для нього обов'язковими) та вибір з переліку дисциплін, що включає в себе як дисципліни відповідної випускової кафедри, так і дисципліни інших кафедр, що є однаковими за обсягом кредитів та формою контролю. Дисципліни із запропонованого загальноуніверситетському переліку, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у відповідному семестрі.

Вибір дисциплін варіативної частини ОП здобувач здійснює при формуванні індивідуального навчального плану. Процедура вибору студентами навчальних дисциплін регулюється «Положення щодо вільного вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін ПВНЗ «МЕГУ ім. академіка Степана Дем'янчука»» (<https://cutt.ly/cTDcsyK>) та включає такі етапи:

- 1) ознайомлення із порядком, термінами і особливостями запису для вивчення вибірккових дисциплін в Університеті;
- 2) вибір дисциплін із затвердженого переліку в системі електронного навчання Університету. Здобувачі ознайомлюються зі змістом довідкових інформаційних матеріалів до 15 березня кожного навчального року;
- 3) опрацювання заяв здобувачів загальним відділом університету через комп'ютерну систему;
- 4) на підставі даних електронної вибірки та інформації узагальненої загальним відділом університету формується службова записка щодо створення груп для вивчення вибірккових дисциплін від деканату;
- 5) остаточне опрацювання результатів вибору здобувачами дисциплін із скоригованого переліку, які не скористались правом вільного вибору, формування груп та потоків.

Перелік дисциплін вільного вибору за спеціальністю (освітньою програмою) з їх анотаціями розміщується (оновлюється) на сайті (<https://cutt.ly/mTGUgoU>). Доступ до ресурсів вибору здобувач отримує при наявності реєстраційних даних в системі MOODLE.

На ОП Туризм реалізоване право на вибір ОК, адже на 5 семестр здобувачі денної форми навчання обрали ВК «Курортологія і санаторно-курортна справа», заочної – «Фізична географія України»; на 8 семестр: денної – ВК «Бізнес-курс з іноземної форми», заочної «Спеціалізовані види туризму» (Протокол № 10 НМК факультету від 13.05. 2021). Окрім зазначеного, індивідуальна освітня траєкторія здобувача освіти формується через можливість індивідуального вибору тематики курсових та кваліфікаційних робіт.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

ОП Туризм та НП розроблено з урахуванням професійних вимог до практичної підготовки здобувачів та передбачає наступні види практик (<https://cutt.ly/kTDmeWR>).

ОП 2019 р.: Навчальна практика «Вступ до фаху» (4-й с., 3 кред., 2 тижні); виробнича практика (6-й с, 3 кред, 4 тижні); переддипломна практика (8-й с., 9 кред, 6 тижн). ОК «Переддипломна практика» рекомендовано академічною спільнотою (Протокол №9 від 02.04.2019 р.).

Процедура проходження, зміст та аналіз відповідності фахових компетентностей, передбачених практичною підготовкою здобувачів ВО ПРН, регламентовано «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/fTDdBaA>) та «Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти» <https://cutt.ly/DTDnwSG>

програмами практик та методичними рекомендаціями розробленими на кафедрі географії і туризму і щорічно оптимізується шляхом анкетування здобувачів.

Перелік баз практики документально підтверджений договорами про співробітництво університету із закладами освіти, туристичними агенціями м. Рівне, які виступають базами практик для здобувачів (ТО «Янтур», ТА «Аладін-Тур», ТА «Квитки в літо», ТА «Друзі-Тур» та ін.), ТОВ «Профі Стаді енд Ворк», ПП «Multicompany organization» (Туреччина), «РО краєзнавчий музей». За результатами практик визначається рівень задоволеності здобувачів компетентностями, здобутими та розвиненими під час практичної підготовки за ОП (<https://cutt.ly/yTDnQzu>) та роботодавців (керівників баз практик: <https://cutt.ly/4TDnG23>)

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

ОП забезпечує набуття здобувачами соціальних навичок:

здатність планувати та управляти часом; логічно і системно мислити, креативність та інше. Навички комунікації, лідерство, рішучість, здатність брати на себе відповідальність, вміння полагоджувати конфлікти, працювати в команді. діяти відповідально та свідомо.

Формами і методами навчання, які сприяють формуванню «soft skills» є: бесіди, дискусії, аналіз презентацій, відеофільмів про рекреаційний простір за регіонами та видами туризму, організація подорожей.

НП передбачені ОК: «Організація туристичних подорожей», «Правове регулювання туристичної діяльності», «Менеджмент у туризмі. Комунікативний менеджмент», «Інформаційні системи і технології в туризмі», «Планування і організація туристичного бізнесу», «Безпека в туризмі». На оволодіння: ОК «Іноземна мова» та ОК «Друга іноземна мова» - польська мова, виділено 14 кред. ЄКТС, що сприятимуть здійсненню ефективної комунікації з роботодавцями та потенційними споживачами, налагодження конструктивної взаємодії; використання сучасних ІТ у професійній діяльності, захисту власних професійних та особистих інтересів, діяти свідомо та відповідально. Розвиток «soft skills» ефективно відбувається за активної участі здобувачів у екскурсійно-краєзнавчих подорожах, громадських заходах та волонтерських проєктах, під час проходження практик. Така діяльність допомагає вдосконалювати комунікативні навички, брати на себе відповідальність, працювати в команді, приходити компромісного рішення тощо.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт відсутній

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Структуру ОП «Туризм» складено відповідно до ЗУ «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/2TDWCgP>).

Загальний обсяг ОП складає 240 кредитів ЄКТС (7200 год.), з них обов'язкові ОК становлять 180 кред. (5400 год.), з яких 24 – цикл загальної підготовки і 156 – цикл професійної підготовки. ВК складаються з тематичних блоків дисциплін вільного вибору здобувачів кількістю 36 кред. (1080 год.) та вибору з переліку – 24 кред. (720 год.). Перелік ВК (тематичних блоків і вільного вибору) складає 25% від загального обсягу (60 кредитів) ЄКТС ОП. Загальне навантаження здобувачів становить 7200 год., з яких 2384 год. – аудиторного навантаження (лекції та практичні заняття) та 4816 год. самостійної роботи (СР).

Зміст СР за конкретною дисципліною визначається робочою програмою навчальної дисципліни. СР забезпечується відповідними навчально-методичними матеріалами: посібники, завдання та методичні рекомендації викладача, дистанційні курси в системі MOODLE тощо. Методичні матеріали для самостійної роботи уможливають проведення самоконтролю з боку здобувача. Організація СР здобувачів здійснюється шляхом консультацій викладачів, постійного спілкування через електронні особисті кабінети та соціальні мережі. Рівень задоволеності видами самостійної роботи та ступінь ефективності моніториться Центром забезпечення Якості ВО Університету (<https://cutt.ly/GTDW4FD>). Моніторинг завантаження здобувачів здійснюється в тісному зв'язку зі студентським самоврядуванням

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти на ОП Туризм за дуальною формою освіти не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://megu.edu.ua/uk/pravila-prijomu>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Організацію прийому вступників до університету здійснює Приймальна комісія відповідно до Правил прийому до МЕГУ на 2021 р. Згідно п.1.1.4. на навчання для здобуття ступеня бакалавра на перший курс приймаються особи з повною загальною середньою освітою. На навчання для здобуття ступеня бакалавра на другий (третій) курс з нормативним терміном навчання приймаються особи, що здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, освітній ступінь молодшого бакалавра. (https://megu.edu.ua/sites/default/files/2021-06/Pravyla-pryjomu-MENU_202111-1_0.pdf). Конкурсний набір здобувачів на ОП на базі ПЗСО відбувається із зарахуванням балів сертифікатів ЗНО. Перелік ЗНО для спеціальності подано на сайті ЗВО (<https://megu.edu.ua/uk/abiturientam>; <https://cutt.ly/7TGMwub>). Важливою мотивацією до навчання абітурієнтів є звільнення від оплати на визначений період (на умовах контракту) (п.1.3. Фінансування підготовки фахівців, Правила прийому до університету 2021: https://megu.edu.ua/sites/default/files/2021-06/Pravyla-pryjomu-MENU_202111-1_0.pdf)

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, здобуття вищої освіти в МЕГУ, отриманих в інших ЗВО регулюються документами: «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/sTDUNZI>), Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу (Розділ 4, Визнання результатів за програмами академічної мобільності здобувачів вищої освіти (<https://megu.edu.ua/sites/default/files/2021-05/Polozhennia-akademichnu-mobilnist.pdf>)). Перезарахування вивчених раніше навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого здобувачем документа (академічної довідки) з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів, завіреного в установленому порядку у ЗВО-партнері. У відповідності до Стандарту ВО спеціальності на базі ступеня «молодший бакалавр» (ОКР «молодший спеціаліст») ЗВО має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані в межах попередньої ОП підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста): за спеціальністю 242 «Туризм» не більше, ніж 60 кредитів ЄКТС; за іншими спеціальностями не більше, ніж 30 кредитів ЄКТС (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/242-turizm-bakalavr.pdf>).

Академічна різниця нормативних та вибіркового навчальних дисциплін за індивідуальним навчальним планом студента визначається профільною кафедрою університету на підставі затвердженої ОПП і НП.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

На ОП «Туризм» наявні випадки результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. До прикладу, перезараховано кредити ЄКТС для здобувачів вищої освіти: Костюк І., Капінос Б., Семенчук Ю., в обсязі 32 кредити, які навчалися на за спеціальністю 242 «Туризм» (молодший спеціаліст) та Панасюк В. - 8 кредитів ЄКТС (спеціальність 241 «Готельно-ресторанна справа»).

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регламентується «Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у МЕГУ, а також надання їм академічної відпустки» (<https://cutt.ly/GTDOOYI>), п.7.1. Визнання результатів навчання у неформальній освіті дозволяється для ОК ОП, які входять до навчального плану з наступного семестру. 7.2. Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується як на нормативні, так й на вибіркові дисципліни ОП.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Водночас кафедрою географії і туризму запропоновано програми сертифікованих курсів «Організатор спортивного туризму», «Інструктор спортивного туризму» (<https://cutt.ly/OTNjZ4J>), які планується реалізувати з метою розвитку активного розвитку в регіоні та впровадження державного стандарту «Пригодницький туризм. Лідерство. Компетентність персоналу» (НТОУ) в практичну діяльність. Програми розроблені досвідченими та сертифікованими викладачами (Романів А., Токар О.) спільно з представниками Рівненського відділення Федерації спортивного туризму України. У відповідності до сертифікатів проходження курсів буде здійснено перезарахування з

навчальних дисциплін «Безпека в туризмі» (тема «Забезпечення безпеки життєдіяльності туриста за умов активного і екстремального туризму») та «Спортивний туризм» (тема «Організація та проведення туристських походів»; «Спортивна класифікація та нормативні вимоги зі спортивного туризму»).

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

В ОП оптимально підібрані форми та методи викладання і навчання, які забезпечують досягнення ПРН відповідно до вимог «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/pTDPyaY>) та «Методичних рекомендацій до складання РПД» (<https://cutt.ly/wTDPLuO>).

Окрім традиційних форм (лекції, практичні та семінарські заняття, консультації) передбачено інноваційні та інтерактивні методики (лекції з мультимедійним супроводом у формі презентацій, відео-лекції (відео посібники Р. Шикучи)). Під час аудиторних занять перевага надається активним методам («бесіда з елементами дискусії», кейс, навчальні екскурсії (колекція Р.Шикучи «Природничий музей»)), практика «в'язання вузлів» (ОК Безпека туризму та Спортивний туризм), пошуковими системами (ОК Інформаційні системи і технології в туризмі, Туроперейтинг: CRM-система «Мої туристи») та мобільними додатками (ОК Туристична картографія, Організація туристичних подорожей - «Maps.me» та «OsnAnd» та картографічний додаток «Coogole maps»).

У процесі викладання на ОП окреслюються актуальні завдання та проблемні запитання з метою розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності, здатності застосовувати знання у практичних ситуаціях та спрямовані на формування ПРН 2, ПРН7, ПРН 9, ПРН 17.

Викладання здійснюється з активним використанням сучасних засобів комунікації, технологій навчання (<http://edu.regi.govno.ua/>), на засадах студентоцентрованого підходу, що відповідають принципам академічної свободи.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Реалізація студентоцентрованого підходу у навчанні за ОП «Туризм» відповідає вимогам Положення про студентоцентроване навчання і викладання (<https://cutt.ly/NTDP9Eb>)

та ставить за мету застосування таких форм і методів при викладанні ОП, які орієнтовані на здобувача, з урахування їх індивідуальних освітніх вподобань та особливостей освітньої програми. Реалізація даного підходу в освітньому процесі відбувається через вільний вибір форм і методів навчання та викладання. Є можливість сформувати індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується через вільний вибір дисциплін, можливість вибору місця проходження виробничої практики, теми курсової та кваліфікаційної роботи. У процесі викладання дисциплін враховуються пропозиції здобувачів щодо змісту і наповнення окремих тем.

З метою удосконалення освітнього процесу проводяться семінари та тренінги з підвищення кваліфікації та використання ІКТ (<https://cutt.ly/ITDAT4H>). Рівень задоволеності здобувачів ВО щодо якості освітнього процесу (викладання дисциплін) вивчається через систематичне проведення опитувань (<https://cutt.ly/8TDAo5K>). Результати засвідчують про високий рівень задоволеності здобувачів професіоналізмом професорсько-викладацького колективу та змістом теоретичної і практичної складової освітнього процесу за ОП «Туризм».

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Питання дотримання академічної свободи науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти за ОП «Туризм» визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/pTDPyaY>) Методи навчання та викладання, що декларовані ОП, ґрунтуються на дотриманні принципів свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень.

Академічна свобода здобувачів реалізується завдяки вільному вибору ними форм навчання, формування вибіркової компоненти НП (вибір студента), тематики кваліфікаційної роботи, баз практик. Можливість здобувачам вільно висловлювати власні думки, формувати власну позицію: на засіданнях СНТ, науково-практичних конференціях. Після вивчення кожного ОК проводиться опитування щодо дієвості та зрозумілості форм та методів викладання, застосовуваних викладачем (<https://www.megu.edu.ua/uk/faculty-of-geography-history-and-tourism/kafedra-geografii-i-turizmu/opytuvania>). Результати опитування доводяться до відома завідувача кафедри, викладачів кафедри, обговорюються на засіданнях кафедри та ради факультету.

Форми та методи викладання і навчання, декларовані за ОП, з урахуванням також принципу академічної свободи викладачів. Це виявляється у вільному виборі методів і прийомів викладання. Більшість викладачів, які забезпечують освітній процес презентують авторські напрацювання (Р. Шикуча «навчальні екскурсії» ОК 24).

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Освітнім ресурсом ЗВО є офіційний сайт <https://megu.edu.ua/uk>, на якому зосереджена уся інформація стосовно

освітньої діяльності. Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних РН наведена у ОП «Туризм» (<https://cutt.ly/DTDSqqF>)

Ознайомлення здобувачів першого року навчання з ОП здійснює гарант на початку семестру. Про очікувані РН, у межах кожного ОК, на першому занятті інформує викладач, що забезпечує дисципліну.

Здобувачі ОП мають доступ до системи навчання з використанням дистанційних технологій (<http://edu.regi.rovno.ua/>). Можливість доступу платформи MOODLE надається усім учасникам освітнього процесу через реєстрацію, присвоєння login та password. Інформація щодо цілей, змісту, очікуваних РН, критеріїв оцінювання за ОК наводиться у робочих програмах дисциплін та силабусах. Здобувачі мають повний вільний доступ до навчальних матеріалів, завдань для самостійного вивчення, переліку питань гарантованого рівня контролю знань, рекомендацій щодо організації роботи.

Викладачі кафедри є відкритими до діалогу та співпраці із здобувачами, у випадку запитань надають вичерпну інформацію. Кожен здобувач може отримати індивідуальне консультування викладача кафедри, безпосередньо під час консультації на кафедрі, через електронну скриньку (Viber, Messenger). Із початком карантинних заходів було створено Viber-спільноти із академічними групами, відбувається взаємодія з викладачами, кураторами та деканатом.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Основними формами імплементації дослідницького компонента в освітньому процесі у межах ОП «Туризм» є реалізація структурного компонента дисципліни «Основи наукових досліджень в туризмі» (<https://cutt.ly/ATDDJHK>), трьох видів практик, написання курсової та кваліфікаційної робіт. Науково-дослідницька робота здобувачів вищої освіти полягає у написанні наукових публікацій під керівництвом викладача кафедри або у співавторстві із викладачем, участі науково-практичних конференцій та семінарах, конкурсах студентських наукових робіт, у засіданнях студентського наукового товариства факультету, діяльність якого регулюється відповідним Положенням (<https://cutt.ly/aTDD1i3>). Викладачі кафедри географії і туризму сприяють реалізації наукової, винахідницької та іншої творчої діяльності здобувачів вищої освіти, розкриттю їхнього наукового та творчого потенціалу. Про актуальність та водночас різнобічність у висвітленні тематик студентів засвідчують Конференції (відкриті засідання студентського наукового товариства), що щорічно відбуваються на факультеті (<https://cutt.ly/LTDFaZy>); <https://cutt.ly/DTDFj12>; <https://cutt.ly/hTDFEEv> у 2020 р. Ж. Герасимчук, студентка спеціальності «Туризм» долучилася до Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт.

Здобувачі вищої освіти є співавторами наукових публікацій: Герасимчук Ж., Гончарук М., Усачова Н., Поляк А., Волошина А. та учасниками ряду конференцій, що підтверджено відповідними сертифікатами (<https://cutt.ly/TTDFKcv>)

Здобувачі долучаються до наукових конференцій, які проходять в інших ЗВО України: Усачова Н. («Світовий та вітчизняний досвід функціонування туристичних дестинацій» (Всеукр. наук.-практ. конфер. «Region – 2021: суспільно-географічні аспекти», Харків); Поляк А., Волошина А. («Географія, туризм і природокористування. Region. студент. наук. конф., Рівне, 2021).

За особливі успіхи у навчанні та активізацію у науковій діяльності Почесною грамотою МEGУ нагороджено здобувачів вищої освіти спеціальності «Туризм» Петрук М. та Герасимчук Ж. У 2021 р. Премію голови РОДА отримали Усачова Н. та Герасимчук Ж. (<https://megu.edu.ua/uk/vsi-novini/premii-rivnenskoj-oblasnoj-derzhavnoj-administracii-otrimali-studentki-specialnosti>)

На ОП «Туризм» відбувається поєднання навчання та дослідження в процесі організації туристичних та екскурсійно-туристичних подорожей (<https://megu.edu.ua/uk/vsi-novini/1-chervnya-vidbulas-ekskursiy-na-poizdka-dlya-studentiv-specialnostey-turizm-ta>), Туристичний гандикап (<https://megu.edu.ua/uk/vsi-novini/turistichniy-gandikap>)

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Процедура оновлення змісту ОК є обов'язковою і контрольованою університетськими структурами контролю забезпечення якості освіти та регулюється Методичними рекомендаціями до складання робочих програм навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/GTDGrKe>)

НПП здійснюють системний аналіз публікацій з проблем галузі, мають публікації видані у фахових виданнях України та ті, що індексуються в наукометричній базі Scopus (Й. Джунь, А. Князевич, Д. Кочмар, О. Ярошенко, Н. Миронець, Р. Шикуча, В. Шкіринець). (<https://cutt.ly/ATDGHnl>). Ярошенко О. видано навч. посібн. «Географія світового господарства» та «Організація рекреаційних послуг» відповідно до ОК змісту ОП «Туризм»; Шикуча Р. навч.-метод. посібн. «Використання засобів музейної педагогіки у навчально-виховному процесі вищих навчальних закладів та шкіл» (ОК «Основи музеєзнавства»); фундаментальними є розробки проф. Й. Джуня (ОК «Статистика туризму»), проф. А. Князевич (ОК «Менеджмент організацій» та «Менеджмент у туризмі. Комунікативний менеджмент», доповнено кейсами до практичних занять; програма ім. Лейна Кірккланда). Важливим є обговорення досвіду ЗВО України та закордоном (Миронець Н. та Глушкова Т. стажування на кафедрі туризму УЯК сприяло удосконаленню змісту ОК «Міжнародний туризм», Менеджмент в туризмі», «Планування і організація туристичного бізнесу» (<https://cutt.ly/gTDGoVe>).

Долучаються (В. Шкіринець) до роботи школи «Педагогічної майстерності» у МEGУ (<https://cutt.ly/RTDG6MC>). Оновлення відбувається на основі потреб суспільства та вивчення проблем у туристичній індустрії регіону. Ярошенко О. та Романів А. (учасники засідання Ради туристичних міст і регіонів (<https://cutt.ly/gTDHuMR>), ОК «Туристичні ресурси України», «Організація рекреаційних послуг», «Географія туризму». Туристично-краєзнавча робота важлива при удосконаленні змісту ОК «Організація туристичних подорожей», ОК «Організація екскурсійної діяльності», «Спортивний туризм», «Безпека туризму» (<https://cutt.ly/TTDHjlr>). А. Романів (член Наукової ради з туризму та курортів України; член експертної комісії з проведення маркування та знакування туристичних

маршрутів області).

Ознайомлення із результатами новітніх досліджень підвищує фаховий рівень викладачів, сприяє удосконаленню останніми змісту та складових компонентів ОП. Участь Н. Миронець, А. Князевич, А. Якобчук у роботі міжнар. конфер. за іноземною участю (<https://cutt.ly/hTDGj1B>); доц. Романів А. у числі 99 експертів-лекторів з 36 країн світу до з темою «Проблеми конфліктів природокористування на прикладі національних парків Українських Карпат» (Університет Грассрутс, Канада), що сприяло оновленню ОК «Географія туризму», «Організація туристичних подорожей» <https://cutt.ly/qTDGWVj>. Робочі програми оновлюються щорічно до початку навчального року. Перегляд відбувається у результаті співпраці між викладачами та вподобаннями здобувачів, випускниками та фахівцями галузі. У ЗВО запроваджено практику розробки силабусів (<https://www.megu.edu.ua/>).

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Навчання, викладання і наукові дослідження у межах розробленої ОП пов'язані із стратегією інтернаціоналізації, що регламентуються Положенням про академічну мобільність (<https://cutt.ly/uTDH88l>)

Міжнародна співпраця у МEGУ відбувається у рамках укладених договорів (<http://international.megu.edu.ua/uk/>) Підвищенню рівня професійної підготовки фахівців сприяє закордонне стажування викладачів в університетах-партнерах.

Інтернаціоналізація освітньої діяльності сприяє :

- тісна співпраця з Барановицький держуніверситет (участь у зимовій школі-семінарі «Організація зимових походів та техніка безпеки в горах»);

- активне залучення до європейського освітнього простору. Університет Яноша Кодолані (Глушкова Т. - стажування за напрямом «Менеджмент у туризмі», Миронець Н. - «Теорія туризму»; Романів А., Яроменко О. Шикун Р., Токар О. – учасники програми стажування «Розвиток професійної компетентності сучасного викладача: новітня європейська та світова практика»). Співпраця з ЗВО Польщі, Словацьким ІПО. Н. Миронець (Програма Еразмус+) відвідала ЗВО Великобританії, Швеції, Польщі, де вивчала європейський досвід розробки стандартів якості вищої освіти <https://cutt.ly/WTDJdC6>

Впроваджено практику залучення провідних фахівців закордонних закладів (<https://cutt.ly/7TDJWEL>)

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Форми контрольних заходів у межах ОП «Туризм» регламентуються такими нормативними документами:

Положення про організацію освітнього процесу, Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання (<https://cutt.ly/YTDKhDU>), Положення щодо організації атестації здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/eTDJ7uw>)

Форми контрольних заходів включають поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час семестру для всіх видів навчальних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначаються робочою програмою відповідної навчальної дисципліни (силабусом). Здійснюються у формі усного, письмового та експрес-опитування, захисту завдань практичної роботи, підготовки презентацій, тестових завдань, вирішенні кейсів, проєктів. Організація поточного контролю спрямована на перевірку навчальних досягнень та здатності до вирішення завдань самостійної роботи.

За результатами Навчальної практик «Вступ до фаху» (ОК 21) та Виробничої (ОК 30) практик студенти готують та захищають підсумкові звіти.

Завдання, що використовуються під час проведення контрольних заходів, є різними за рівнем складності, критерії оцінювання знань за навчальною дисципліною є чіткими та прозорими, що дозволяє оцінити рівень засвоєння теоретичного та практичного матеріалу, рівень оволодіння необхідними компетенціями та досягнення ПРН. Підсумковий контроль проводиться з метою досягнення ПРН здобувачами з ОК на окремих його завершених етапах. Основною формою оцінки знань здобувачів є підсумкове тестування та екзамен.

Тестові завдання дозволяють змістовно повно та точно визначити якість засвоєння здобувачами матеріалу в межах курсу та представлені на навчальній платформі MOODLE. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувачів освіти.

Семестровий контроль проводиться у формі іспиту або заліку з ОК в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою, і в терміни, встановлені графіком навчального процесу. Здобувачам пропонується перелік запитань гарантованого контролю рівня знань здобувача.

Завершується навчання за ОП атестаційним екзаменом та публічним захистом кваліфікаційної роботи бакалавра. Різні форми заходів контролю за ОК ОП дають можливість здійснити комплексну перевірку досягнення результатів навчання. Системний підхід до процедури оцінювання дозволяє виявити у здобувачів досягнуті знання предметної області та вміння ефективного та вільного представлення інформації.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів забезпечується шляхом відображення відповідної інформації в робочій програмі навч. дисципліни та силабусі. Структура та наповненість РП дисципліни регламентуються нормативними документами. Форми контрольних

заходів та критерії оцінювання описано в Положенні про організацію освітнього процесу, Положенні про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання.

(<https://megu.edu.ua/uk/normativni-dokumenty>)

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів за кількісними критеріями здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, не зараховано); 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F), порядок переведення балів в оцінку чітко прописано у робочих програмах та силабусах.

Форми контрольних заходів, критерії оцінювання здобувачів є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем результатів навчання для окремого ОК та ОП в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Викладач на початку семестру щодо кожного ОК роз'яснює форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання, планування та специфіку проведення різних форм контролю.

До відома кожного здобувача обов'язково доводиться кількість балів, набраних при поточному контролі у різних його формах.

Результати опитувань здобувачів щодо організації контрольних процедур та заходів представлено на сайті (<https://cutt.ly/6TDKJFV>)

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Для здобувачів вищої освіти МEGУ інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання є доступною. Процедура попереднього і своєчасного інформування здобувачів ОП «Туризм» про форми контрольних заходів та критерії оцінювання регламентована нормативними документами Університету (Положення про організацію освітнього процесу, <https://cutt.ly/CTDLgVY>, Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання <https://cutt.ly/YTDKhdU>).

Інформацію про підсумковий семестровий контроль та форму атестації здобувачі освіти отримують під час ознайомлення з ОП, на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/ATDLO1e>)

графіків, а також з навчальної платформи MOODLE (<https://edu.regi.rovno.ua/>)

Викладач, що забезпечує дисципліну на ОП «Туризм» на першому занятті ознайомлює здобувачів вищої освіти з графіком, переліком контрольних заходів та критеріями їх оцінювання. Перед початком проведення контрольних заходів проводиться опитування щодо зрозумілості критеріїв оцінювання і при необхідності надається додаткове роз'яснення викладачем конкретної дисципліни.

Індивідуальний план здобувача ВО, який щорічно корегує індивідуальну траєкторію навчання, також містить інформацію про форми контролю.

Оцінювання результатів навчання здійснюється на принципах об'єктивності, відкритості, прозорості, доступності та зрозумілості методики оцінювання, урахування індивідуальних можливостей здобувача.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Форми атестації здобувачів вищої освіти обираються з урахуванням чинних нормативних вимог до атестації здобувачів вищої освіти. Форми атестації здобувачів вищої освіти, а саме атестаційний екзамен та захист кваліфікаційної роботи відповідають вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю «242 Туризм».

Допуск до атестації осіб, які навчаються у ЗВО, надається на основі аналізу успішності навчання, оцінювання відповідності навчальних результатів програмним результатам, що передбачені ОП, та рівня сформованості компетентностей здобувачів.

Атестація відбувається відкрито і гласно.

Кваліфікаційна робота бакалавра повинна повністю відповідати вимогам чинного законодавства та нормам академічної доброчесності, які визначено в межах ухваленого Кодексу академічної доброчесності Етичного кодексу університетської спільноти (<https://cutt.ly/aTDLzKc>) Атестація здобувачів, що здобувають ступінь вищої освіти бакалавра здійснюється екзаменаційною комісією, до складу якої можуть бути включені представники стейкхолдерів. Порядок формування і діяльності екзаменаційної комісії визначається Положенням щодо організації атестації здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/kTDZdZ8>) Так, у 2020-2021 н.р. до складу комісії атестації здобувачів спеціальності «242 Туризм» за пропозицією кафедри було включено Гаврилову Я.К. (начал. відділу туризму Рівненської ОДА). Рішення екзаменаційної комісії щодо присвоєння кваліфікації є остаточним.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регулюється розробленими у межах ЗВО нормативними документами: «Положенням про організацію освітнього процесу», «Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання», «Положенням щодо організації атестації здобувачів вищої освіти», «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти». Усі зазначені документи є вільному доступі та розміщені на сайті МEGУ у вкладці Нормативні документи <https://megu.edu.ua/uk/normativni-dokumenty> Інформація стосовно змісту та календарних меж реалізації контрольних заходів є публічною і своєчасно доводиться до відома усіх учасників освітнього процесу у формі їх усного інформування та розміщення відповідних оголошень на інформаційних стендах структурних підрозділів ЗВО та оприлюднюється на офіційному сайті.

Критерії оцінювання, контрольні заходи та результати навчання деталізовані в описі ОП «Туризм». У робочих програмах (силабусах) навчальних дисциплін наявна шкала оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

Під час прийняття рішення щодо введення в дію будь-яких змін до правил оцінювання чи до освітніх програм терміни запровадження таких змін, а також поширення їх на осіб, які вже навчаються за ОП, погоджуються із

органами студентського самоврядування.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність викладачів при здійсненні процедур контролю забезпечується проведенням виключно письмових екзаменів або тестових процедур.

Основні процедури запобігання конфлікту інтересів визначені в університеті Наказом ректора про затвердження Порядку розгляду скарг здобувачів освіти в ПВНЗ «МЕГУ» (<https://megu.edu.ua/sites/default/files/2021-05/Nakaz-Poryadku-rozglyadu-skarg.pdf>,

«Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання», «Кодексом академічної доброчесності». (<https://megu.edu.ua/uk/normativni-dokumenty>).

Об'єктивність екзаменаторів забезпечується: рівними умовами для всіх здобувачів (тривалість контрольного заходу, його зміст та кількість завдань, механізм підрахунку результатів тощо) та відкритістю інформації про ці умови, єдиними критеріями оцінки, оприлюдненням строків здачі контрольних заходів, можливістю застосування комп'ютерного тестування знань у системі MOODLE.

Зазначені вище процедури сприяють усуненню конфлікту інтересів та забезпечують об'єктивність екзаменаторів. Результати опитувань здобувачів освіти за ОП «Туризм»: <https://cutt.ly/KTDZ1UJ>

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Можливість оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів регламентовано розробленими у МЕГУ Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання; Положенням щодо організації атестації здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/ATDXl9V>).

Процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження результатів контрольних заходів наступним чином: заява подається особисто здобувачем освіти в день оголошення результатів підсумкового оцінювання декану факультету, на якому навчається здобувач. Заяву здобувача візує декан факультету, розглядає проректор з навчально-методичної роботи. Апеляційна заява має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після її подання. Здобувач вищої освіти має право бути присутнім на засіданні апеляційної комісії. Апеляційна комісія створюється за наказом ректора.

Упродовж періоду реалізації ОП «Туризм» випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів серед здобувачів ОП не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

У МЕГУ визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОП. Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу (п.10.7.; п.11.6. <https://cutt.ly/nTDXHyB>), Положенням про забезпечення дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами (<https://cutt.ly/sTDX9QS>), Положенням про протидію плагіату в університеті (<https://cutt.ly/hTDX6Mf>), Кодексом академічної доброчесності, складеному відповідно до ЗУ «Про освіту» (<https://cutt.ly/4TDCarA>).

Популяризація академічної доброчесності здійснюється шляхом інформування здобувачем про необхідність дотримання правил академічної доброчесності та норм цитування. Виконана здобувачем кваліфікаційна робота проходить обов'язкову перевірку на плагіат.

Проректором з науки проводяться семінари зі здобувачами щодо дотримання ними академічної доброчесності. Круглий стіл (онлайн) на тему: «Академічна доброчесність: актуальні питання сьогодення» за участі 250 учасників відбувся в МЕГУ (у т.ч. Голови правління ГО «Міжнародна фундація науковців і освітян» (<https://cutt.ly/jTDCbiw>)). Для викладачів та здобувачів вищої освіти проведено виїзний навчально-практичний семінар: «Академічна доброчесність у сучасному науковому середовищі: від теорії до практики» за участі викл. В. Шкіринця (<https://cutt.ly/iTDCPIY>).

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

У МЕГУ визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОП. Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу (п.10.7.; п.11.6. <https://cutt.ly/nTDXHyB>), Положенням про забезпечення дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами (<https://cutt.ly/sTDX9QS>), Положенням про протидію плагіату в університеті (<https://cutt.ly/hTDX6Mf>), Кодексом академічної доброчесності, складеному відповідно до ЗУ «Про освіту» (<https://cutt.ly/4TDCarA>).

Популяризація академічної доброчесності здійснюється шляхом інформування здобувачем про необхідність дотримання правил академічної доброчесності та норм цитування. Виконана здобувачем кваліфікаційна робота проходить обов'язкову перевірку на плагіат.

Проректором з науки проводяться семінари зі здобувачами щодо дотримання ними академічної доброчесності. Круглий стіл (онлайн) на тему: «Академічна доброчесність: актуальні питання сьогодення» за участі 250 учасників відбувся в МЕГУ (у т.ч. Голови правління ГО «Міжнародна фундація науковців і освітян» (<https://cutt.ly/jTDCbiw>)).

Для викладачів та здобувачів вищої освіти проведено виїзний навчально-практичний семінар: «Академічна доброчесність у сучасному науковому середовищі: від теорії до практики» за участі викл. В. Шкіринця (<https://cutt.ly/iTDCPIY>).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Програмно-технічні засоби перевірки на академічний плагіат є допоміжним засобом виявлення фактів та обсягу неправомірних запозичень і регламентовано Положенням про забезпечення дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти (<https://cutt.ly/sTDX9QS>). Безпосередньо перевірку матеріалів, зазначених у п.5.1. Положення, за дорученням керівників підрозділів здійснюють висококваліфіковані співробітники, які призначаються розпорядженням ректора.

Перевірка наукових робіт на наявність академічного плагіату проводиться з використанням програмно-технічного комплексу «Unicheck» (<https://unicheck.com/uk-ua>). Із компанією «Unicheck» Україна підписано договір про надання платних послуг із перевірки наукових робіт на наявність академічного плагіату. Опрацювання поданих на перевірку робіт проводиться як із використанням внутрішньої університетської бази даних, так і за відкритими ресурсами в мережі Інтернет.

Оплату за надані послуги здійснює Університет. Під час прийняття остаточного рішення враховується специфіка роботи, що перевіряється на наявність академічного плагіату (галузь знань, спеціальність), вид роботи (стаття, кваліфікаційна робота, монографія, підручник, дисертація тощо) та її унікальність.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Заклад ВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів, насамперед, через планомірну і послідовну імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості усіх учасників освітнього процесу. Відбувається знайомство з принципами академічної доброчесності на аудиторних заняттях, засіданнях СНТ, семінарах, де інформують про правила цитування, знайомлять з методичними рекомендаціями написання кваліфікаційних робіт. Здобувачі ВО мають можливість ознайомитися з Положенням про забезпечення дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти, Положенням про протидію плагіату в університеті, Кодексом академічної доброчесності, які розміщені на сайті ЗВО (<https://megu.edu.ua/uk/normativni-dokumenty>).

ЗВО розробляє план заходів щодо популяризації академічної доброчесності в університеті на кожний навчальний рік; проводить семінари для НПП та здобувачів щодо актуалізації питань важливості академічної доброчесності; відбувається обговорення прикладів якісного / неякісного академічного письма. В ОП «Туризм» наявний ОК «Основи наукових досліджень в туризмі», у межах якого передбачена тема «Академічна доброчесність». Здобувачки 2 курсу, що навчається на даній ОП, А. Пузовик взяла участь у навчально-практичному семінарі: «Академічна доброчесність у сучасному науковому середовищі: від теорії до практики» та отримала сертифікат (<https://cutt.ly/WTDVwR6>).

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

У відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу МЕГУ» <https://cutt.ly/9TDVf5M>, п. 10.7.3. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету; позбавлення наданих Університетом пільг з оплати навчання; інші додаткові та деталізовані види академічної відповідальності здобувачів освіти за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами, які погоджується із органами самоврядування здобувачів освіти.

Як покарання за спробу списування під час поточного контролю Н. Миронець здобувачам з курсу призначила повторне тестування з навчальної дисципліни «Курортологія і санаторно-курортна справа».

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Порядок конкурсного добору, обрання осіб на вакантні посади, заміщення вакантних посад НПП визначається законодавством України, Статутом Університету, Положенням про організацію освітнього процесу (<https://megu.edu.ua/uk/normativni-dokumenty> і Порядком тимчасового прийому та переведення на вакантні посади (<https://cutt.ly/yTD6yZB>).

Процедура добору є публічною і прозорою. Академічна та професійна кваліфікації викладачів забезпечує досягнення визначених програмою цілей та ПРН.

Конкурсний добір викладачів на ОП відбувається на основі врахування професійних вимог: відповідність диплому потенційного претендента даній ОП та ОК, наявність вченого звання та наукового ступеня; досвід науково-педагогічної або практичної діяльності; наявність підручників, посібників, навчально-методичних комплексів; наявність наукових публікацій у фахових виданнях України або періодичних наукових виданнях інших держав, осіб, які регулярно підвищують кваліфікацію в українських, зарубіжних ЗВО, участь у професійних об'єднаннях та

громадських організаціях.

Важливим при доборі НПП є відповідність наступним критеріям: високі моральні якості, відповідний фізичний та психічний стан здоров'я.

У подальшому проходженні конкурсу враховуються результати викладача за рейтингом наукової діяльності, результати опитування здобувачів вищої освіти, участь викладача у процесі забезпечення якості вищої освіти. Кандидатури претендентів попередньо обговорюються на засіданні кафедри в їх присутності.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Співпраця з роботодавцями є невід'ємною складовою організації та реалізації освітнього процесу, регламентована «Статутом університету» та «Положенням про організацію освітнього процесу». Формами співпраці є проведення консультацій усіх зацікавлених сторін: опитування здобувачів, випускників, роботодавців щодо їх задоволеності цілями ОП, її компонентами, організацією і забезпеченням освітнього процесу, викладацьким колективом (<https://cutt.ly/rTD6gJS>)

Роботодавці залучаються до організації та реалізації освітнього процесу через рецензування ОП, пропозиції (директор ТО «Янтур» Іващенко Ю. та начал. управл. туризму РОДА Гаврилової Я.), як екзаменатори на атестаційних екзаменах (Гаврилова Я.);

для проведення гостьових лекцій; організації «онлайн-мостів» з представниками турфірм (Н. Забужко <https://cutt.ly/RTD6c4z>); участь роботодавців в урочистих подіях (привітання І. Говді випускників 2021 р.); оцінювання рівня підготовки здобувачів ВО при проходженні практики <https://cutt.ly/ITD6ADO>, спільні організації та участі у громадських та туристичних заходах.

Щороку проводиться локальний моніторинг ОП, результати якого обговорюються та узагальнюються із роботодавцями. Участь роботодавців в освітньому процесі також зумовлюється зацікавленістю у залученні здобувачів ВО та випускників до роботи за фахом.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Роботодавці залучаються до аудиторних занять на ОП шляхом проведення тематичних лекцій та консультацій: Гаврилова Я., залучена як викладач-сумісник на ОП «Туризм» - заст. начал. управл. культури і туризму РОДА., розробник та координатор обласних Регіональних програм розвитку туризму, експерт Стратегії розвитку туризму Зеленого шляху «Медове коло», ініціатор запровадження практики кредитування агросадіб, що сприяє реалізації ОК «Туристичні ресурси рідного краю» та «Сільський та зелений туризм Рівненщини».

Проведено лекції: А. Лемба (<https://cutt.ly/wTD64Xv>); Н. Кожан . (<https://cutt.ly/MTFqefP>); Д. Наумов (<https://cutt.ly/cTFqswF>); бінарну лекцію у межах ОК «Організація анімаційної діяльності» організовано Миронець Н. та Корай Тугаз, координатор з анімаційних програм мережі готелів «Liberty» й Сіневич О., власником анімаційної компанії «Multicompany organization», випускником МЕГУ (<https://cutt.ly/HTFqclp>).

Викладачі-практики: О. Токар (Майстер спорту України зі спортивного туризму, підприємець тур фірми «SalaMandry Team», організатор більш як 30 експедицій до 33 країн та більше як 200 походів та сплавів по Україні), Романів А. (КМС України зі спортивного туризму, учасник експедицій, спортивних походів в Карпати та в інші гірські системи світу), Р. Шикюла (відомий мандрівник-дослідник, у 2021 р. експерт з виживання у телепрограмі «Мандруй Україною» ін.) (<https://cutt.ly/NTFqUig>; <https://cutt.ly/nTFqFgF>). Т. Глушкова має досвід роботи у турфірмі «Одіссей».

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Система заходів стимулювання професійного розвитку науково-педагогічних працівників МЕГУ передбачає матеріальні та моральні заохочення (грамоти, подяки) і регламентується нормативно-правовою базою Університету (Статут університету п.12.12 <https://megu.edu.ua/sites/default/files/2021-05/Statut-universytetu-MENU.pdf>).

При наявності фінансових можливостей ректор Університету наказом може встановлювати надбавки та премії за високі досягнення в праці та допомогу на оздоровлення.

ЗВО забезпечує морально-фінансову підтримку викладачів відповідно до потреби.

У рамках акції «Прапор МЕГУ на вершинах світу», туристичні подорожі А. Романіва та О. Токара на г. Монблан (Франція), г. Гальшопінген (Норвегія), похід по Сванетському хребту та Головному Кавказу (Грузія), а також подорожі Р. Шикюла до Півд. Америки, країн Середземномор'я та Індонезії співфінансувалися ректоратом Університету.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Науково-педагогічні працівники нагороджені Почесними грамотами та подяками МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука. Р. Шикюла (Почесна Грамота Рівненської ОДА, 2018); Миронець Н. (Грамота Управління Рівненської міської ради, 2018); Романів А. С. (Почесна Грамота Рівненської ОДА, 2018, Грамотою та Нагрудним знаком РОДА), Яроменко О. (Почесною Грамотою Рівненської ОДА, 2014, 2020) та ін. (<https://megu.edu.ua/uk/faculty-of-geography-history-and-tourism/kafedra-geografii-i-turizmu/sklad-kafedri>).

У МЕГУ значна увага приділяється заходам: щодо сприяють розвитку викладацької майстерності та є пріоритетним для розвитку ЗВО (започатковано Школу педагогічної майстерності). Стажування НПП, екскурсійно-краєзнавчі подорожі та туристичні походи (до Франції, Норвегії, Грузії, країн Середземномор'я та Півд. Америки, Індонезії) у рамках акції «Прапор МЕГУ на вершинах світу» також сприяють розвитку викладацької майстерності.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Фінансові кошти є достатніми для досягнення декларованих цілей та очікуваних ПРН. Інфраструктура (спортивно-оздоровчий комплекс з басейном; гуртожитки), навчальні аудиторії, класи, що обладнані комп'ютерним і спеціальним програмним забезпеченням (встановлено CRM-систему «Мої туристи»), колекція Р. Шикули «Природничий музей», навчально-методичне забезпечення, є базою для підготовки здобувачів на ОП та забезпечують досягнення цілей та ПРН.

Здобувачі мають безоплатний доступ до бібліотечного фонду, вільний доступ до освітніх Інтернет-джерел. Встановлено АБІС «УФД», функціональні компоненти якої інтегровані в цифрове освітнє середовище ЗВО. Навчальний контент розміщено на технічно-програмній платформі на основі комплексів MOODLE та DSPACE. Доступ організовано через сайт <https://edu.regi.govno.ua/>, а також розробок цифрового контенту на основі хмарних послуг (Google, Microsoft). Результати наукових досліджень розміщено в інституційному репозитарії. Інтернет доступний для усіх учасників освітнього процесу через локальну мережу та WI-FI. З початку 2020 р. у зв'язку із дотриманням карантинних заходів навчання відбувалося із використанням платформ ZOOM, MOODLE та Classroom. З вересня 2020 р. здійснюється за змішаною формою із використанням онлайн-сервісів GSuite, які надає компанія «ТЕКСВІТ ГЕНГ». Доступ до платформи GOOGLE-MEET через GOOGLE календар та акаунти електронної корпоративної пошти. Результати опитувань здобувачів on-line навчанням: <https://cutt.ly/wTFtXNx>

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

ЗВО формує освітнє середовище, що сприяє задоволенню потреб та вподобань здобувачів шляхом створення партнерської доброзичливої атмосфери. Викладацький колектив залучений до забезпечення комфортних і сприятливих умов не лише навчальної, але й поза навчальної складової освітнього середовища, в якому формується особистість (робота кураторів, чергування викладачів у гуртожитках, організація дозвілля в Центрі естетичного та громадського виховання студентської молоді, який включає: спортивні секції, клуби за інтересами, мистецькі колективи: «Народний студентський театр Бриз», Ансамбль народної пісні і танцю «Зорецвіт» (<https://cutt.ly/BTFyfUZ>) студентський тур клуб «Paradise MEGU». «Школа лідера», «Центр кар'єрного зростання», Асоціація випускників університету. Організуються конкурси та концерти, Студентський Молодіжний форум, виховні заходи, батьківські збори тощо.

Усю важливу інформацію здобувачі можуть одержати з університетських ЗМІ: радіо, телебачення, youtube канал МEGU, сторінка у Facebook. В університеті створено Психологічну службу (<https://cutt.ly/oTFybr1>). Серед здобувачів ВО проводяться анкетування щодо: адаптації студентів I курсу денної форми навчання до освітнього середовища університету; якості ВО; соціально-побутових умов проживання у гуртожитках. Для здобувачів спеціальності «242 Туризм» відбувся захід «Чому фахівці з туризму та географи обрали такий фах?» <https://cutt.ly/HTFyOjc>. Відбуваються систематичні зустрічі ректора зі здобувачами.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів є одним із основних пріоритетів соціальної стратегії ЗВО, який реалізовано дотриманням усіх належних норм технічної безпеки під час впровадження навчального процесу. Умова безпечності освітнього середовища забезпечується й профілактичними заходами, які стосуються своєчасного поінформування здобувачів ВО про правила здорового життя, поведінки у соціумі, надання першої медичної допомоги тощо. Медичне обслуговування здобувачів проводиться медичним пунктом. Постійно здійснюється систематичний контроль за санітарним станом гуртожитків, кафе.

В Університеті на постійній основі функціонують спортивні секції та команди. На період карантинних заходів в університеті введено в дію Наказ № 031/149-ОД «Щодо створення безпечних умов організації освітнього процесу в університеті у 2020-2021 навчальному році», у якому чітко прописано дії уповноважених осіб та керівників структурних підрозділів у разі захворювання здобувача освіти чи працівника закладу.

Психологічною службою організуються та проводяться лекторії з навчально-профілактичною метою (Михальчук Ю.): Профілактичний лекторій «Молодь проти наркотиків»: <https://cutt.ly/WTFuE7K>; «Розлади харчової поведінки»: гостьовий лекторій випускниці МEGU Юлії Крлик: <https://cutt.ly/vTFutEx>. З метою адаптації для студентів-першокурсників, що навчаються на ОП «Туризм», психологічною службою було проведено захід «Start студентського життя» (<https://cutt.ly/vTFiLDb>).

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Функції зазначеної підтримки виконують підрозділи факультету Географії, історії та туризму, відповідальні за реалізацію ОП (деканат, кафедри). Інформаційний Інтернет-портал ЗВО розгорнутий на сайті для підтримки

зворотного зв'язку зі здобувачами освіти, органи студентського самоврядування (<https://cutt.ly/JTFd4Kd>) та структурні підрозділи ЗВО (НМК, Вчена рада університету) відповідають за забезпечення якості освітнього процесу. Психологічна служба (<https://cutt.ly/5TFoIYZ>)

що здійснює індивідуальне консультування студентів, проводить психокорекційні заходи у разі потреби та запитів здобувачів, а також батьківський комітет (<https://cutt.ly/2TFdm5U>)

Для гарантування якості освіти у ЗВО працює Центр забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/nTFdUsd>), який здійснює моніторинг якості освітньої діяльності університету. З метою інформаційної підтримки здобувачів ВО діє електронна скринька довіри <https://cutt.ly/eTFdJN5>. За консультаційною допомогою здобувачі звертаються щодо напрямків професійної реалізації.

Традиційним в межах закладу стало проведення благодійного новорічно-різдвяного свята – концертної програми мистецьким колективом МЕГУ для дітей-сиріт в інтернатах, підтримка військовослужбовців. Залучення колективу за участю студентського самоврядування, батьківського комітету та випускників наданні матеріальної підтримки здобувачам, які потребують особливої уваги: важкохворим, тим, що втратили батьків під час навчання.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Заклад ВО створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. Відповідна вимога регламентована Положенням про освітній процес: «університет забезпечує учасникам освітнього процесу (у тому числі іноземним студентам та студентам із особливими потребами) безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, науко-метричних баз даних, надання їм фахової консультаційної підтримки, а також належне технічне оснащення аудиторного фонду та гуртожитків, надає підтримку випускникам у працевлаштуванні» й Положенням про порядок супроводу осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення <https://cutt.ly/CTFfu7Z>

Для реалізації цих умов запроваджена система конструктивних (пандуси, збільшені проходи, безпорогові дверні блоки) та організаційних (супровід та допомога) рішень для таких осіб. Проводяться відповідні заняття з лікувальної фізкультури; діє кабінет психологічної допомоги; діє система використання дистанційних технологій, де з усіх предметів створені дистанційні курси, з яких здобувачі отримують інформаційні матеріали, методичні вказівки до практичних, лабораторних занять, завдання для самостійної роботи, проходять тестування. Здобувачам з особливими освітніми потребами надається знижка на весь період навчання.

Здобувачів з особливими освітніми потребами, які навчаються за ОП «Туризм» бакалаврського рівня не було.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (зокрема щодо сексуальних домагань, дискримінації та корупції) регулюють окремі структурні підрозділи МЕГУ. Нормативно-правова база, що регулює політику взаємостосунків між всіма учасниками освітнього процесу, розроблена юридичним відділом МЕГУ та оприлюднена на вебсторінці (<https://megu.edu.ua/uk/normativni-dokumenti>).

У своїй діяльності ЗВО дотримується Конституції України, ЗУ, законодавства України в сфері забезпечення гендерної рівності та протидії дискримінації. Розгляд звернень, скарг і заяв, що надходять до адміністрації та керівників підрозділів університету, відбувається відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», Закону України «Про звернення громадян».

Волонтерами Психологічної служби проводиться анкетування студентів щодо наявності булінгу у студентському середовищі. Результати опитувань доводяться до відома деканів факультетів, завідувачів кафедр. Ефективні пропедевтичні заходи попередження конфліктних ситуацій в студентських колективах здійснюють куратори навчальних груп. Студентська рада відстежує соціально-психологічний стан у колективах студентів, приймає рішення що узгоджуються із Статутом студентського самоврядування (<https://cutt.ly/JTFfm8o>).

Саме органи студентського самоврядування забезпечують ефективне інформування з метою попередження корупції та інших порушень. Формалізувати запит про виникнення в будь-якому колективі конфліктної ситуації всі учасники освітнього процесу можуть через декілька каналів, зокрема: особисте письмове звернення до керівників університету та його структурних підрозділів. На сайті університету відкрито посилання «Скринька довіри». Звернення автоматично надсилається на електронну пошту адміністрації МЕГУ. Конфлікти розглядаються після надходження підписаного звернення із контактами для можливості зворотного зв'язку. Факти перевіряє спеціально створена комісія, після чого приймається рішення відповідно до нормативно правової бази. Адміністрація ЗВО, виховний відділ, Психологічна служба, куратори академгруп проводять внутрішні інформаційні та просвітницькі заходи щодо попередження хабарництва та будь-яких правопорушень.

Під час реалізації ОП випадків конфліктних ситуацій не було.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у ПВНЗ

«Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» регулюються Законом України «Про вищу освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>) та нормативними документами ЗВО: «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/4TFfJZO>), «Положення про формування, затвердження та оновлення освітніх програм» (<https://cutt.ly/mTFf3qX>) яке регулює порядок розроблення та реалізації освітніх програм Університету, а також »Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/pTFgrTl>)

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Процедури моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм в Університеті регулюються Положенням про організацію освітнього процесу (п. 3.15). <https://cutt.ly/4TFfJZO>

ОП підлягає локальному та загально університетському моніторингу. Результати локального моніторингу обговорюються щорічно на засіданнях кафедри, Радах факультету, Центру забезпечення якості освіти та Науково-методичній комісії Університету. Постійний локальний моніторинг ОП «Туризм» здійснює гарант програми та робоча група з її розробки із залученням представників роботодавців та студентського самоврядування. Локальний моніторинг включає постійні комунікації зі здобувачами щодо переліку і змісту компонентів ОП, якості викладання, кількості кредитів ЄКТС та розподілу часу між лекціями, семінарами/практичними та самостійною роботою, орієнтованістю самостійної роботи здобувачів на формування індивідуальної освітньої траєкторії та передбачає у поєднанні із консультаціями з роботодавцями (стейкхолдерами) розробку рекомендацій з вдосконалення ОП.

За результатами останнього перегляду ОП «Туризм» у 2021 р. введено (Протокол №9 від 02.04.2021 р.):

- 1) СК31 «Здатність створювати туристичні продукти та організовувати туристичну діяльність на рівні регіону»; 2) ПР23 «Створювати туристичні продукти, організовувати туристичну діяльність з урахуванням рекреаційно-туристичного потенціалу регіону»;

- запроваджено до обов'язкових компонентів програми дисципліни: «Туристичні ресурси рідного краю» та «Сільський та зелений туризм Рівненщини», з метою посилення регіонального контексту, зокрема, дослідженні туристично-рекреаційного потенціалу та розвитку зеленого туризму як одного із актуальних на рівні регіону;

- вилучено із професійного блоку ОК, що мають опосередковане відношення до забезпечення СК у підготовці фахівців з туризму (ОК «Загальне землезнавство»), або забезпечують певну вузьку спеціалізацію в галузі туризму (ОК «Спортивний туризм»);

- удосконалено послідовність вивчення економічних дисциплін ОП (за рекомендацією д.е.н., проф. Князевич А., вивчення досвіду Варненського вільного у-ту Чорноризець Храбр, Болгарія); до вибіркового блоку освітньої програми введено додатково освітні компоненти.

У результаті моніторингу удосконалено змістове наповнення дисциплін циклу професійної підготовки на основі досвіду, набутого викладачами кафедри під час підвищення кваліфікації та в організації екскурсійно-туристичних подорожей, до прикладу, переглядом відеофільмів та презентацій (в т.ч. на основі власних фото та відео), виконанням проектів, кейсів, проведення практичних занять у відповідних тематичних установах та з місць туристичних дестинацій. Запроваджено реалізацію «онлайн-мосту» з аудиторією студентів та установою турфірми (керівником чи менеджером), з метою професійного шляху та працевлаштування на ринку праці.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування, залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. Виявлення міркувань та побажань здобувачів відбувається шляхом спілкування в процесі навчання, а також обговорення результатів практики на засіданнях кафедри. Пропозиції студентів передусім стосуються посилення практичної складової навчального процесу шляхом виконання проектів, залучення до навчального процесу фахівців-практиків, що дозволяють сформулювати пропозиції змін з метою удосконалення окремих компонентів ОП після консультацій з роботодавцями та іншими зацікавленими сторонами.

Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги й під час перегляду освітньої програми наступним чином:

- проведенням анкетування щодо якості ОП (<https://cutt.ly/PTFgbdu>);
- визначення якості організації навчання за ОП (<https://cutt.ly/KTFgWoj>);
- проведенням опитувань щодо вільного вибору студентами дисциплін із запропонованого ОП переліку (<https://cutt.ly/uTFgDKB>);
- визначення якості організації самостійної роботи за ОП <https://cutt.ly/VTFgBAAd>

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Права й обов'язки студентського самоврядування регламентуються Статутом студентського самоврядування (<https://cutt.ly/WTFg8vb>).

Студентське самоврядування бере активну участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості освіти в Університеті та ОП «Туризм», які задіяні в навчально-методичній комісії та Вченій Раді університету. Представники студентського самоврядування долучені до організації анкетування здобувачів вищої освіти стосовно якості освітнього процесу та їх адаптації до умов створеного в університеті освітнього середовища.

До органу студентського самоврядування залучений здобувач 2 курсу спеціальності «242 Туризм» бакалаврського рівня Подхолюзін Дмитро.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості наступним чином:

- залучені до спільного обговорення рівня сформованості професійних компетентностей здобувачів, відзначаються здобутки та проблемні зони у процесі навчання (Я. Гаврилова, Ю. Іващенко, А. Лемба, І. Говді);
- анкетуванням роботодавців (<https://cutt.ly/5TFht6z>);
- залученням роботодавців як екзаменаторів на атестаційному екзамені спеціальності 242 «Туризм» (Я. Гаврилова). У 2021-2022 н.р. Я.К. Гаврилова залучена до проведення занять як викладач-сумісник;
- залученням роботодавців до лекційних занять: зустріч з директором ТА «Аладін-Тур» А. Лембою. Під час зустрічі ознайомлено студентів з вагомими аспектами планування та організації туристичного бізнесу. (<https://www.facebook.com/groups/373545203898959>);
- лекція Д.Наумова «Використання музейного простору майбутніми фахівцями галузі туризму у професійній діяльності» (<https://www.facebook.com/groups/373545203898959>);
- до урочистих заходів: І. Говді долучилися до привітань випускників з отриманням ступеня вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю «Туризм» інше;
- організації спільних громадських, волонтерських та екскурсійно-туристичних заходах <https://cutt.ly/mTFhWYD>

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Практика збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП передбачає: постійний моніторинг стану та тенденцій розвитку ринку освітніх послуг; співпрацю у формі зворотного зв'язку гаранта ОП та представників кафедри з директорами шкіл, управлінськими органами освіти регіонів, які забезпечують найбільший відсоток контингенту вступників на спеціальність; організацію в стінах Університету зустрічей випускників.

В МЕГУ створено Асоціацію випускників університету (<https://megu.edu.ua/uk/asociaciya-vipusknikiv>, є можливість спілкування у соціальних мережах (<https://www.facebook.com/groups/719330901583112/>; кафедра географії і туризму (<https://www.facebook.com/groups/373545203898959>))

Випускники постійно залучаються до зустрічей зі здобувачами, що є складником системи університетських цінностей та традицій (щорічний концерт викладачів для студентів, концерт до Дня студента, робота в журі студентських конкурсів, організації спільних туристичних походів). Випускників запрошують на засідання кафедри із здійснення локального моніторингу ОП.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

У процесі здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості виявлено проблему недосконалого механізму вибору студентами вибіркового дисциплін. Тому з 2018 р. було розпочато роботу щодо удосконалення системи запису здобувачів на освітні компоненти за вибором, а саме автоматизованим процесом вибору. Так, викладачами МЕГУ було розроблено короткі анотації до всіх ОК ОП. Ознайомитись із анотаціями до дисциплін кожного навчального семестру можна на сайті дистанційної освіти, де, власне, і відбувається вибір освітнього компоненту здобувачем. Запроваджено розробку силабусів до кожного освітнього компоненту навчальних планів ступенів вищої освіти «Бакалавр» та «Магістр». Наявність силабусів дає можливість здобувачам знайомитись із ОК до його вивчення, розуміти можливості відпрацювання завдань до практичних (лабораторних) занять у разі їх відсутності. Кафедра при здійсненні освітньої діяльності керується не лише вимогами внутрішньої системи забезпечення якості освіти університету, а намагається відповідати європейським стандартам якості освіти. Тому постійно працює над удосконаленням змісту ОП, керуючись рекомендаціями Нацагенства (Яроменко О.В., експерт Національного Агенства, Тренінг для керівників експертних груп та отримала Сертифікат про підвищення кваліфікації експерта Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (№0276/2021(174) від 28.05.2021 р.), запроваджуючи систему заходів щодо обговорення змісту ОП, логіки викладання, змістовного наповнення освітніх компонентів з метою їх відповідності сучасним викликам ринку праці в регіоні.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, які беруться до уваги під час удосконалення ОП «Туризм» ще немає, оскільки ОП акредитується вперше.

У ЗВО успішно здійснено акредитацію ОП Середня освіта (Українська мова і література) та Середня освіта (Мова і література (англійська)) здобувачів вищої освіти першого рівня (бакалаврського) зі спеціальності 014 Середня освіта; ОП Журналістика другого (магістерського) рівня за спеціальності 06 Журналістика. ОП Психологія здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого рівня (магістерського) зі спеціальності 053 Психологія; ОП Менеджмент здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого рівня (магістерського) спеціальності 073 Менеджмент.

Під час реалізації ОП «Туризм», було враховано рекомендації акредитаційних комісій інституційного характеру з метою удосконалення освітніх програм. Зокрема, запроваджено силабуси, враховано пропозицію у переліку джерел рекомендувати авторські праці викладача, що забезпечує дисципліну. Створено у МЕГУ школу педагогічної

майстерності.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Процедури і політика забезпечення якості освітніх програм сприймаються як корисні та належні всіма членами академічної спільноти. В академічній спільноті МEGУ сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою. До процедур внутрішнього забезпечення якості ОП залучені різні структурні підрозділи університету: Центр забезпечення якості освіти, фахові кафедри, навчально-методичні комісії факультету та Університету, Вчена рада університету та члени НМК МОН України (проф. Мединською Н.М. та проф. Красовською О.О. був організований тренінг «Освітня програма як засіб формування майбутнього фахівця» <https://www.megu.edu.ua/uk/vsi-novini/metodologiya-pobudovi-studentocentrovanoi-osvitnoi-programi>) й експерти Національного Агенства із забезпечення якості вищої освіти (зокрема, завідувач кафедри географії і туризму Яроменко О.В. є учасником тренінгів, семінарів та вебінарів, які проводяться Національним Агенством).

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освіти (далі ЗЯО) в ЗВО відбувається відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/8TFhVbd>) за рівнями: студентський, викладацький, кафедральний, факультетський, університетський.

У контексті цієї системи в університеті функціонують: Центр Забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/cTFh3V7>); Навчально-методична комісія університету; Вчена рада університету.

Розподіл відповідальності у реалізації процедур внутрішнього ЗЯО між структурними підрозділами ЗВО має етапний, субординаційно-поступальний характер, визначений відповідним Положенням і підпорядкований загальній стратегії ЗЯО, яка передбачає:

- оновлення нормативно-методичної бази ЗЯО;

- моніторинг: ресурсного потенціалу університету; навчального процесу та наукової діяльності; управління ресурсами та процесами; технологій навчання; соціально-психологічного середовища; прозорості.

Отже, Вчена рада й відповідні структури реалізують політику в сфері ЗЯО. Робочі групи проектування ОП залучаються до всіх процедур розробки, затвердження, моніторингу, перегляду ОП, зовнішнього оцінювання та самооцінювання. Кадровий склад відповідає за якість освітнього компоненту і є учасником педагогічної експертизи. Кафедра забезпечує попередній та поточний контроль якості.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу у ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» урегульовано такими нормативними документами: Конституцією України, Законом України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Статутом ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» (п.8., п.10 <https://cutt.ly/6TFjtGm>), Положенням про організацію освітнього процесу

(<https://cutt.ly/FTFjdEq>, Колективним договором.

Усі рішення приймаються колегіально після публічного обговорення на засіданнях кафедр, радах факультетів, Вченої ради за присутності представників здобувачів освіти.

Освітній процес у ЗВО базується на принципах науковості, гуманізму, демократизму, наступності та безперервності, незалежності від втручання будь-яких політичних партій, інших громадських та релігійних організацій. Освітній процес зорганізується з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання та орієнтується на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін і розвитку в соціально-культурній сфері, в галузях техніки, технологій, системах управління та організації праці в умовах ринкової економіки.

Документи розміщені на веб-порталі університету є доступними для всіх учасників освітнього процесу (<https://megu.edu.ua/uk/normativni-dokumenty>)

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

На вебсторінці офіційного сайту ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» (<http://edu.regi.govno.ua/>) розміщено всю необхідну інформацію для отримання зауважень та пропозицій учасників освітнього процесу, в тому числі, стейкхолдерів.

Адреса вебсторінки факультету географії, історії та туризму: <https://www.megu.edu.ua/uk/faculty-of-geography-history-and-tourism>

Адреса вебсторінки кафедри географії і туризму: <https://www.megu.edu.ua/uk/faculty-of-geography-history-and-tourism/kafedra-geografii-i-turizmu>.

Проект ОП на 2022-2023 н.р. оприлюднено для отримання пропозицій та зауважень стейкхолдерів (Проект

стандарту: <https://cutt.ly/TGNTUc>).

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

Освітньо-професійна програма «Туризм»: <https://cutt.ly/LTFjQkx>

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

ОПП «Туризм» у МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука відповідає сучасним запитам здобувачів ВО, Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» (затверджено наказом МОН України від 04.10.2018 р. № 1068), потребам ринку праці та актуальним тенденціям розвитку туристичної галузі.

Сильними сторонами ОП є:

- збалансований підбір освітніх компонентів, що передбачає обов'язкові та вибіркові навчальні дисципліни, практичну підготовку та державну атестацію;
- змістовне наповнення ОП завдяки проведенню щорічного локального моніторингу, з врахуванням пропозицій роботодавців та інших стейкхолдерів;
- можливість ефективного формування індивідуальної освітньої траєкторії для задоволення освітніх потреб здобувачів спеціальності 242 «Туризм», врахування особистісних запитів за рахунок варіативної складової навчального плану, дисциплін вільного вибору здобувача;
- оптимально підібрані форми та методи викладання і навчання, які забезпечують досягнення ПРН;
- вільний доступ здобувачів до всієї необхідної інформації у навчальному процесі: навчальна платформа MOODLE з матеріалами до аудиторних занять та завдань самостійної роботи, бібліотечних ресурсів; розклад (проведення занять за карантинних умовах) на платформі GOOGLE-MEET
- спрямованість ОП на дотримання принципів студентоцентризму, академічної доброчесності через запровадження відповідних навчально-методичних семінарів;
- залучення штатних викладачів-практиків та сумісників, які мають досвід практичної діяльності у сфері туризму для успішної реалізації освітньої діяльності на ОП «Туризм» та забезпечення програмних результатів навчання;
- вивчення викладачами, що забезпечують реалізацію ОП, досвіду та кращих практик підготовки туристів, розробки стандартів якості вищої освіти на теренах Європейського простору з метою підвищення якості реалізації освітнього процесу;
- можливість набуття та підвищення практичних навичок здобувача на найкращих туристичних підприємствах Рівного та закордоном (Туреччина) відповідно до умов угод, підписаних між МЕГУ та організаціями – партнерами;
- ініціювання та реалізація акції «Прапор МЕГУ на вершинах світу»;
- співпраця з органами державного самоврядування на регіональному рівні; активна участь здобувачів ОП «Туризм» та викладачів у громадській, волонтерській та інформаційно-просвітницьких видах робіт; в організації туристично-краєзнавчих заходів (у т.ч. категорійних походів), популяризації та розвитку туристичної діяльності на рівні регіону, організації екскурсій для учнів закладів ЗСО.

Слабкі сторони ОП:

- міжнародна академічна мобільність реалізується не в повному обсязі;
- неповною мірою використовуються здобувачами вищої освіти можливості набуття додаткових навичок через неформальну освіту із подальшим зарахуванням результатів;
- обмеження можливостей та відсутність обґрунтованих пропозицій з боку стейкхолдерів щодо запровадження дуальної освіти.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

ОПП «Туризм» першого (бакалаврського) рівня має усі перспективи для подальшої реалізації, зважаючи на постійне зростання потреб суспільства у фахівцях з туризму у т.ч. на регіональному рівні, що визначається «Стратегією розвитку туризму та рекреації в Рівненській області» на період до 2027 р., зростанням ролі внутрішнього туризму на тлі пандемії COVID-19 та можливостями виведення індустрії туризму в Україні на якісно новий рівень. У МЕГУ налагоджена ефективна система забезпечення якості освіти та освітнього процесу, що дозволяє вдосконалювати зміст та наповнення освітніх компонент ОП відповідно до вимог ринку праці із врахуванням регіональних тенденцій підготовки фахівців-туристів. Для реалізації перспектив планується здійснити наступні заходи:

- сприяти розвитку неформальної освіти (популяризацією сертифікованих курсів та іншими формами);
- впровадити елементи дуальної освіти на ОП «Туризм» шляхом активізації залучення роботодавців;
- активізувати участь здобувачів освіти у програмах міжнародної академічної мобільності;
- збільшувати контингент здобувачів вищої освіти на ОП заходами інформаційно-просвітницької та профорієнтаційної роботи;
- сприяти постійному оновленню та розвитку матеріально-технічного забезпечення освітнього середовища, що підвищить ефективність реалізації цілей та стратегії ОП.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Дем'янчук Віталій Анатолійович

Дата: 23.11.2021 р.